

Øjeblik. Disse Foranstaltninger beskæftiger sig neppe med det civile og økonomiske Liv udover, hvad Staten netop har Brug for i sit ganske bestemte Formaal, og jeg synes slet ikke, der kan være Tale om, at vi skulde komme ind paa gennem en Kommission at forberede den Ordning af det økonomiske Liv, som maatte vise sig fornøden under en Krig, alene af den Grund, at saadanne Forhold altid udvikler sig helt anderledes, end man tænker sig. Det ærede Medlem drøftede ogsaa den anden Mulighed, at vi blev holdt udenfor, idet han betonedede, at der vilde ske Forskydninger i den europæiske Økonomi. Det ærede Medlem anførte, at Tysklands Eksport andrager 10 Milliarder Mark, og af denne Omsætning falder 4—5 Milliarder Mark paa Eksport til de Lande, hvormed Tyskland for Tiden er i Krig. Jeg formoder, at det ærede Medlem med disse Bemærkninger har villet henlede Opmærksomheden paa, at der her maaske kunde være et Marked, et Omraade, hvor vi dels kunde optræde direkte, dels være Mellemled efter Krigen.

Der skulde altsaa nu nedsættes en Kommission med det Formaal at undersøge, paa hvilken Maade vi bedst kunde udnytte de Chancer, der maatte frembyde sig efter Krigens Ophør. Jeg tror gerne, at det vilde være nyttigt, om man tænkte herpaa, men jeg kan ikke indse, at det skulde være Statens Opgave at nedsætte en Kommission med et saadant Formaal. Det ærede Medlem har sely, som det fremgik af hans Tale, været inde paa den rette Vej. Han har henvendt sig til en Organisation og faaet at vide, at denne har rettet en Henvendelse til sine Medlemmer, ganske vist kun angaaende et bestemt, men meget vigtigt Spørgsmaal, og det ærede Medlem har erfaret, at vedkommende Organisation fra sine Medlemmer har modtaget en Række Besvarelser, som alle ganske interessant belyser Forholdet. Det synes jeg, er Vejen at gaa, og det var netop den Vej, jeg henviste til forleden. Det er Organisationerne, som skal tage en Sag af denne Beskaffenhed op; det kan da ikke være Mening, at de store Organisationer indenfor vort Erhvervsliv ikke skulde tage Affære netop paa et Punkt som dette. Jeg gad vide, hvad de ellers skulde være til, naar de ikke skulde gøre det Arbejde, som den enkelte ikke kan magte, men som netop en Sammenslutning kan udføre.

Det ærede Medlem omtalte i denne Forbindelse Anvendelsen af dansk Ar-

bejde; den paagældende Organisation havde netop rettet sine Bestræbelser paa at faa at vide, i hvilket Omfang dansk Arbejde anvendes. Det ærede Medlem var glad over, at der i de senere Aar indenfor Administrationen har vist sig en langt mere velvillig Stemning overfor dette Spørgsmaal end tidligere. Jeg er i og for sig enig med det ærede Medlem i, at der fra det offentlige Side bør vises dansk Produktion ethvert rimeligt Hensyn, men det ærede Medlem nævnede her et Eksempel, som klart illustrerer, at man fra den Side ønsker mere, end hvad der er rimeligt. Det ærede Medlem omtalte Leverancen af noget ildfast Materiale, som kunde faas i Danmark for 715 Kr. og i Udlandet for 670 Kr.; der var altsaa en Forskel i Prisen paa 45 Kr. Nu skal jeg villig indrømme, at en vis Margin i Prisen, saaledes som det ærede Medlem ønsker, kunde der være Tale om at indrømme, og jeg skal slet ikke udtale mig om, hvorvidt de 45 Kr. er en passende Margin; men naar det ærede Medlem siger, at Arbejdslønnen for dette Arbejde andrager 420 Kr., som *gaar til Udlandet*, saa tyder det paa, at det ærede Medlem mener, at indtil dette Punkt har vi i Virkeligheden den Margin, som vi skulde være villige til at betale; ellers er der ingen Grund til at oplyse, at Arbejdslønnen er 420 Kr., og at dette Beløb gaar til Udlandet.

I Anledning af det ærede Medlems Udtryk: at disse Penge gaar til Udlandet, vil jeg i øvrigt bemærke, at dette Udtryk, som meget ofte benyttes, er saa misvisende, som noget kan være, thi er der noget, der ikke gaar til Udlandet, er det netop de 420 Kr. Vi sender ikke 420 Kr. til Udlandet, men vi sender Arbejde, Varer for 420 Kr., og det, der er Spørgsmaalet, er da, om det bedre kan betale sig at udføre det Arbejde, som vi skal bruge herhjemme, end det, vi sender til Udlandet. Det skal være den nationale Maalestok for, hvad der kan betale sig eller ikke, og for, hvorvidt man skal foretrække dansk Arbejde for udenlandsk. Jeg ved godt, at det ærede Medlem i den Forbindelse vil sige, hvad han ogsaa her var inde paa, at saaledes som vort industrielle Samfund arbejder, er der til Stadighed arbejdsløse. Det er en Kendsgerning, som man ikke kan komme udenom. Men jeg tror ikke, at dette Forhold vil forandres, hvis vi yderligere oparbejder vor Industri. Det er just en af de betænkelige Sider ved Industrien, at den til Sta-